

SCAN TO VERIFY
LAW DEPARTMENT
GOVERNMENT OF SINDH
www.sindhlaws.gov.pk

سند ايڪٽ نمبر X مجريه 1995 SINDH ACT NO.X OF 1995

سر سيد يونيورسٽي اف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي ايڪٽ، 1995 THE SIR SYED UNIVERSITY OF ENGINEERING AND TECHNOLOGY ACT, 1995

فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

باب I_

شروعاتي

1. مختصر عنوان ۽ شروعات

Short title and commencement

2. وصفون

Definitions

باب II_

يونيورسٽي

3. يونيورسٽي جو قيام ۽ هيئت

Establishment and incorporation of the University

4. يونيورسٽي سڀن لاءِ کليل هوندي

University open to all

5. يونيورسٽي جا اختيار ۽ ڪم

Powers and functions of the University

باب III_

يونيورسٽي جا عملدار

6. يونيورسٽي جا عملدار
Officers of the University

7. سرپرست
The Patron

8. دورو
Visitation

9. چانسلر
The Chancellor

10. وائيس چانسلر
Vice Chancellor

باب IV _

يونيورسٽي جون اختياريون

11. اختياريون
Authorities

12. بورڊ آف گورنرس
Board of Governors

13. بورڊ جا اختيار ۽ ڪم
Power and function of the Board

14. بورڊ جي گڏجاڻي
Meeting of the Board

15. اڪيڊمڪ ڪائونسل
Academic Council

16. اڪيڊمڪ ڪائونسل جا اختيار ۽ ذميواريون
Powers and duties of the Academic Council

17. ٻين اختيارين جي جڳتڙجڪ، ڪم ۽ اختيار

Constitution, functions and powers of other Authorities

18. اختيارين پاران ڪميٽي جي مقرري

Appointment of Committee by the Authorities

باب V _

قانون، ضابطا ۽ قاعدا

19. قانون

States

20. ضابطا

Regulations

21.

باب VI _

يونيورسٽي فنڊ

22. يونيورسٽي فنڊ، آڊٽ ۽ اڪائونٽس

The University fund, Audit and Accounts

23. ملازمت تان رٽائرمينٽ

Retirement from Services

24. سبب ڄاڻائڻ جو موقعو

Opportunity to show cause

25. اپيل ۽ بورڊ طرفان نظر ثاني

Appeal to and Review by Board

26. پينشن، انشورنس، گريجوئيٽي، پروويڊنٽ ۽ بينيوولينٽ فنڊ

Pension, insurance, gratuity, provident and benevolent fund

27. اختيارين جي ميمبرن جي مدي جي شروعات

Commence of term of members of authorities

28. اختيارين ۾ عارضي آسامين تي ڀرتي

Filling of casual vacancies in authorities

29. اختيارين جي ميمبر بابت تڪرار
Disputes about members of authorities

30. اختيارين جي ڪارروائين جي توثيق
Validity of proceedings of authorities

31. پهريون شيڊول
First Schedule

32. ڪارروائي تي پابندي
Bar of jurisdiction

33. ضمانت
Indemnity

34. قانون ساز ادارا
Constituent institutions

35. ڊسپلين
Discipline

36. رنڊڪون هٽائڻ
Removal of difficulties

شيڊول
پهريان قانون

1. فيڪلتيز
Faculties

2. بورڊ آف فيڪلتيز
Board of Faculties

3. ڊينس
Deans

4. تدريسي شعبو
Teaching Department

5. بورڊ آف اسٽڊيز

Board of Studies

6. اعليٰ تعليم ۽ تحقيق جو بورڊ

Board of Advanced studies and research

7. سليڪشن بورڊ

Selection Board

8. سليڪشن پروموشن بورڊ جا ڪم

Functions of the Selection promotion board

9. فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي

The finance and planning committee

10. فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جا ڪم

Functions of the finance and planning Committee

11. الحاق ڪميٽي

Affiliation Committee

سنڌ ايڪٽ نمبر X مجريه 1995
SINDH ACT NO.X OF 1995
سر سيد يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ
ٽيڪنالاجي ايڪٽ، 1995
THE SIR SYED UNIVERSITY
OF ENGINEERING AND
TECHNOLOGY ACT, 1995

[25 آڪٽوبر 1995]

ايڪٽ جنهن ذريعي ڪراچي ۾ سر سيد يونيورسٽي آف
انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي قائم ڪئي ويندي.
جيئن ته ڪراچي ۾ سر سيد يونيورسٽي آف انجنيئرنگ
اينڊ ٽيڪنالاجي جو قيام ۽ ان سان لاڳاپيل معاملن لاءِ قدم
ڪڍڻ ضروري ٿي پيو آهي؛
ان کي هن ريت عمل ۾ آندو ويندو:

باب I_

شروعاتي

مختصر عنوان ۽
شروعات
Short title and
commencement

1. (1) هن ايڪٽ کي سر سيد يونيورسٽي آف
انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي ايڪٽ، 1995 سڏيو
ويندو.

وصفون
Definitions

2. هن ايڪٽ ۾ جيستائين ڪجهه مضمون ۽ مفهوم جي
متضاد نه هجي؛

(i) "اڪيڊمڪ ڪائونسل" مطلب يونيورسٽي جي

اڪيڊمڪ ڪائونسل؛

(ii) “الحاق ٿيل ڪاليج يا ادارو” مطلب ڪاليج يا ادارو

جنهن جو يونيورسٽي سان الحاق ٿيل هجي؛

(iii) “ايسوسيئيشن” مطلب سوسائٽيز رجسٽريشن ايڪٽ،

1860 تحت رجسٽر ٿيل علي ڳڙهه يونيورسٽي اولڊ بوائز

ايسوسيئيشن آف پاڪستان، ڪراچي؛

(iv) “اٿارٽي” مطلب دفعو 11 ۾ ڄاڻايل يونيورسٽي جي

اختيارين مان ڪا هڪ؛

(v) “بورڊ” مطلب يونيورسٽي جو بورڊ آف گورنرس؛

(vi) “چانسلر” مطلب يونيورسٽي جو چانسلر؛

(vii) “ڪاليج” مطلب اهڙو ڪاليج ۽ جنهن ۾ شامل آهي

هڪ ادارو جنهن ۾ انجنيئرنگ، ٽيڪنالاجي ۽ اهڙن ٻين

لاڳاپيل مضمونن ۾ پڙهائڻ يا عملي تربيت ڏيڻ جو

بندوبست ٿيل هجي، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(viii) “ڊين” مطلب فيڪلٽي جو هيڊ؛

(ix) “ڊائريڪٽر” مطلب اداري جو هيڊ؛

(x) “فيڪلٽي” مطلب يونيورسٽي جي فيڪلٽي؛

(xi) “حڪومت” مطلب سنڌ حڪومت؛

(xii) “ادارو” مطلب ادارو جيڪو يونيورسٽي طرفان سنڀاليو

۽ انتظام ڪيو وڃي؛

(xiii) “بيان ڪيل” مطلب قانون، ضابطن ۽ قاعدن ۾ بيان

ڪيل؛

(xiv) “پروفيسر اميريٽس” مطلب هڪ رٽائرڊ پروفيسر

جيڪو يونيورسٽي ۾ اعزازي گنجائش تي ڪم ڪري رهيو

هجي؛

(xv) “قانون، ضابطا ۽ قاعدا” مطلب هن ايڪت تحت ترتيبوار جوڙيل قانون، ضابطا ۽ قاعدا.

(xvi) “تدريسي شعبو” مطلب يونيورسٽي طرفان قائم ڪيل ۽ سنڀاليل يا تصديق ٿيل تدريسي شعبو.

(xix) “يونيورسٽي” مطلب سر سيد يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي، ڪراچي، ۽

(xx) “وائيس چانسلر” مطلب يونيورسٽي جو وائيس چانسلر.

باب II

يونيورسٽي

3.(1) هڪ يونيورسٽي قائم ڪئي ويندي، جنهن کي سر سيد يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي، ڪراچي سڏيو ويندو، جيڪا سرپرست، چانسلر، وائيس چانسلر، ڊينس، تدريسي شعبن جي چيئرمين ۽ بورڊ جي ميمبرن تي مشتمل هوندي، اڪيڊمڪ ڪائونسل جا ميمبر ۽ اهڙا ٻيا عملدار جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(2) يونيورسٽي سر سيد يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي جي نالي سان هڪ باڊي ڪارپوريت هوندي، جنهن کي ان ۾ شامل ڪنهن ملڪيت کي حاصل ڪرڻ يا نيڪال ڪرڻ جي اختيار سان گڏ حقيقي وارثي ۽ عام مهر هوندي، جيڪا ڄاڻايل نالي سان ڪيس ڪري سگهندي ۽ ان تي ڪيس ٿي سگهندو.

4. يونيورسٽي سڀني ماڻهن لاءِ کليل هوندي، ڀل انهن جو تعلق ڪنهن به جنس يا مذهب، نسل، طبقي، رنگ يا ڊوميسائيل سان هجي، جيڪي يونيورسٽي طرفان پڙهايا

يونيورسٽي جو قيام ۽
هيئت
Establishment
and incorporation
of the University

يونيورسٽي سڀني لاءِ
کليل هوندي
University open

to all	ويندڙ ڪورسن لاءِ تعليمي طور داخلا لاءِ اهل هجن ۽ اهڙي ڪنهن به شخص کي فقط جنس، مذهب، طبقي، نسل، رنگ يا ڊوميسائيل جي بنياد تي انڪار نه ڪيو ويندو.
يونيورسٽي جا اختيار ۽ ڪم	5. يونيورسٽي خودمختيار باڊي هوندي ۽ ان کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:
Powers and functions of the University	(i) انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي ۽ سکيا جي اهڙين شاخن ۾ هدايت فراهم ڪرڻ، جيئن اها مناسب سمجهي ۽ ان سلسلي ۾ ڄاڻ جي ترقي ۽ هٿي وٺرائڻ لاءِ گنجائشون جوڙڻ؛ (ii) شاگردن کي داخلا ڏيڻ ۽ امتحان وٺڻ ۽ انهن کي ڊگريز ڊپلومان سرٽيفڪيٽس ۽ ٻيا تعليمي اعزاز ڏيڻ، جن ڄاڻايل شرطن موجب امتحان پاس ڪيا هجن؛ (iii) پاڻ کي ضم ڪرڻ يا ٻين ادارن سان جوڙڻ ۽ تعليم جي بهتري لاءِ پنهنجا ڪم ۽ ذميواريون ادا ڪرڻ لاءِ فيڪلٽيز ۽ ٽيچنگ ڊپارٽمينٽس قائم ڪرڻ؛ (iv) ڄاڻايل طريقيڪار موجب منظور ٿيل ماڻهن کي اعزازي ڊگريون يا اعزاز ڏيڻ؛ (v) پڙهائي جا ڪورسز بيان ڪرڻ ۽ تحقيق ڪرڻ جيئن طئي ڪيو ويو هجي؛ (vi) تعليم، پروفيشنل تربيت ۽ تحقيق ۾ مدد ڪرڻ ۽ ٻيون سهولتون مهيا ڪرڻ؛ (vii) ڪاليجز ۽ ادارن جو الحاق ڪرڻ يا ڌار ڪرڻ ۽ اهڙن ادارن جي ڇاڇ لهڻ يا پنهنجو پاڻ کي چونڊيل تعليمي تربيتي ۽ تحقيقي ادارن سان جوڙڻ، انهن کي انهن جا ڪم ۽ ذميواريون نپاڻڻ لاءِ جوڳيون خدمتون ۽ سهولتون فراهم ڪرڻ ۽ وڌ کان وڌ اثرائتي تعليمي تربيتي ۽ تحقيقي

پروگرامن کي يقيني بڻائڻ لاءِ پڙهائي جا طريقا ۽ حڪمت
عمليون طئي ڪرڻ؛

(viii) ملڪيت حاصل ڪرڻ ۽ سنڀالڻ، يونيورسٽي کي
ڪيل گرانٽس، وصيتن، ٽرسٽس، تحفن، عطين، انڊومينٽس
۽ ٻين ڪنٽريوشنز کي سنڀالڻ ۽ انهن کي اهڙيءَ ريت
سيڙائڻ جيئن مناسب هجي؛

(ix) معاهدن، ٽيڪن ۽ انتظامن ۾ حڪومت، تنظيمن، ادارن،
باديز ۽ فردن سان انهن جا ڪم ۽ ذميواريون پوريون ڪرڻ
لاءِ شامل ٿيڻ؛

(x) اهڙيون فيس ۽ ٻيون چارجز طلب ڪرڻ ۽ حاصل ڪرڻ
جيئن اها طئي ڪري؛

(xi) مختلف باديز ۽ ڪميٽيز لاءِ ميمبر مقرر ڪرڻ جيئن
بورڊ طيئي ڪري انسٽرڪشنل ۽ ڪو ڪيورڪولر
ايڪٽوٽيز جي سلسلي ۾ ۽ يونيورسٽي ۽ ان جي ادارن جي
شاگردن کي داخلا ڏيڻ؛

(xii) استادن ۽ اسٽاف جي عملي سميت اهڙا عملدار مقرر
ڪرڻ ۽ اهڙن عملدارن ۽ اسٽاف جا شرطون ۽ ضابطا،
اختيار ۽ ذميواريون بيان ڪرڻ؛

(xiii) اهڙا ٻيا سمورا قدم کڻڻ ۽ شيون ڪرڻ جيڪي ان
جي مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ گهربل هجن.

باب III

يونيورسٽي جا عملدار

6. هيٺيان يونيورسٽي جا عملدار هوندا:

(i) سرپرست؛

(ii) چانسلر؛

يونيورسٽي جا عملدار
Officers of the
University

	(iii) وائيس چانسيلر؛
	(iv) ڊينس؛
	(v) ڊائريڪٽرس؛
	(vi) تدريسي شعبن جو چيئرمين؛
	(vii) پرنسپال؛
	(viii) رجسٽران؛
	(ix) ڊائريڪٽر آف فنانس؛
	(x) لائبريرين
	(xi) امتحانن جو ڪنٽرولر
	(xii) ريزيڊنٽ آڊيٽر ۽
	(xiii) اهڙا ٻيا ماڻهو جيڪي يونيورسٽي جا عملدار ٿيڻ جو بيان ڪيو ويو هجي.
سرپرست The Patron	7. (1) سنڌ جو گورنر يونيورسٽي جو سرپرست هوندو. (2) سرپرست جڏهن موجود هجي، يونيورسٽي جي ڪانويڪيشن جي صدارت ڪندو. (3) هر اعزازي ڊگري ڏيڻ کان اڳ سرپرست کان تصديق ڪرائي ويندي.
دورو Visitation	8. (1) يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن به معاملي جو سرپرست معائنو ڪري سگهي ٿو ۽ ان سلسلي ۾ جاچ ڪرائي سگهي ٿو ۽ اهڙو ماڻهو يا اهڙا ماڻهو ان سلسلي ۾ مقرر ڪري سگهي ٿو جيڪي اهو ان مقصد لاءِ ضروري سمجهي. (2) سرپرست ذيلي دفعي (1) تحت رپورٽ ملڻ کانپوءِ اهڙيون هدايتون ڏئي سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ وائيس چانسلر اهڙي هدايت تي عملدرآمد ڪندو.

چانسلر
The Chancellor

9.(1) ايسوسيئيشن جو چيئرمين يونيورسٽي جو چانسلر هوندو.

(2) جيڪڏهن چانسلر مطمئن آهي ته ڪنهن اٿارٽي جون ڪارروايون يا ڪنهن عملدار جا حڪم هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن، ضابطن يا قاعدن موجب نه آهن ته، اهو اهڙي اٿارٽي يا عملدار کي سبب ڄاڻائڻ لاءِ طلب ڪري سگهي ٿو ته چواڙين ڪاررواين کي لڪت ۾ حڪم ذريعي ختم نه ڪيو وڃي، اهڙي ڪارروائي يا حڪم کي ختم ڪري سگهي ٿو.

(3) چانسلر جي اهڙيءَ ريت عمل ڪرڻ کان غير موجودگيءَ جي صورت ۾ يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري، وائيس چانسلر سندس جڳهه تي ڪم ڪندو.

وائيس چانسلر
Vice Chancellor

10.(1) وائيس چانسلر، چانسلر طرفان چئن سالن جي عرصي لاءِ مقرر ڪيو ويندو. اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب جيئن چانسلر طئي ڪري ۽ وائيس چانسلر، چانسلر جي خوشي سان عهدو رکي سگهندو.

(2) ڪنهن به وقت جڏهن وائيس چانسلر جي آفيس خالي هوندي، يا وائيس چانسلر غير حاضر هوندو يا بيماري سبب پنهنجي آفيس جا ڪم ڪرڻ جي لائق نه هوندو يا ٻئي ڪنهن سبب جي ڪري ته چانسلر وائيس چانسلر جون ذميواريون نڀائڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪندو جيئن اهو مناسب سمجهي.

(3) وائيس چانسلر يونيورسٽي جو پرنسپال اڪيڊميڪ اينڊ ايڊمنسٽريٽر آفيسر هوندو ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن، چانسلر جي هدايتن، يونيورسٽي جي هدايتن تي

جوڳي نموني عملدرآمد ڪرائڻ جو ذميدار هوندو ۽ يونيورسٽي جي پاليسيز ۽ پروگرامن تي عملدرآمد جو ذميدار هوندو.

(4) وائيس چانسلر، ڪنهن هنگامي صورتحال ۾، جيڪا سندس خيال ۾ تڪڙو قدم گهرندي هجي، اهڙو قدم کڻي سگهي ٿو جيئن اهو ضروري سمجهي، جنهن کانپوءِ جيترو جلد ممڪن ٿي سگهي، سندس قدم بابت عملدار اثارتي يا باڊي کي رپورٽ ڪندو، جنهن کي عام صورت ۾ معاملي کي حل ڪرڻو هيو.

(5) خاص طور تي ۽ مٿي ڄاڻايل اختيارن سان تضاد کانسواءِ، وائيس چانسلر کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) اهڙيون عارضي آساميون پيدا ڪرڻ ۽ ڀرتي ڪرڻ، جن جو مدو ڇهه مهينن کان وڌيڪ نه هجي.

(b) منظور ٿيل بجيت ۾ فراهم ڪيل سمورو خرچ منظور ڪرڻ ۽ خرچ جي ساڳين ميجر هيڊس ۾ فنڊس ري ايپروپريٽ ڪرڻ؛

(c) غير متوقع آئتم لاءِ رقم جي ري ايپروپريشن جاري ڪرڻ جيڪا پنجاهه هزار رپين کان وڌيڪ نه هجي، جيڪو بجيت ۾ نه ڄاڻايو ويو هجي ۽ ان بابت بورڊ جي ايندڙ گڏجاڻي ۾ رپورٽ ڪندو؛

(d) لاڳاپيل اختيارين کان نالن جا پينلس ملڻ کانپوءِ يونيورسٽي جي سمورن امتحانن لاءِ پيپر سيٽس ۽ ايگزيمينرس مقرر ڪرڻ؛

(e) پيپرس، مارڪس ۽ نتيجن جي ڇنڊ ڇاڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪرڻ جيئن ضروري هجن؛

(f) يونيورسٽي جي استادن، عملدارن ۽ ٻين ملازمن کي پڙهائي، تحقيق، امتحانن ۽ انتظامن ۽ يونيورسٽي جي اهڙن ٻين معاملن جي سلسلي ۾ اهڙا اسائنمينٽ ڪرائڻ جي هدايت ڪرڻ، جيڪي ضروري سمجهي؛

(g) يونيورسٽي جي ڪنهن عملدار يا ملازم کي پنهنجي اختيارن منجهان کڻي هن ايڪٽ تحت منتقل ڪرڻ، اهڙين شرطن موجب، جيڪڏهن کي هجن؛

(h) اهڙين ڪيتيگريز لاءِ ملازم مقرر ڪرڻ، جن جي سلسلي ۾ بورڊ طرفان اختيار منتقل ڪيا ويا هجن؛

(i) اهڙا ٻيا اختيار ۽ ڪم ڪرڻ ۽ سرانجام ڏيڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

باب IV_

يونيورسٽي جون اختياريون

11. هيٺيون يونيورسٽي جون اختياريون هونديون:

اختياريون
Authorities

(i) بورڊ آف گورنرس؛

(ii) اڪيڊمڪ ڪائونسل؛

(iii) فيڪلٽيز جا بورڊس؛

(iv) اعليٰ تعليم ۽ تحقيق جو بورڊ؛

(v) بورڊ آف اسٽڊيز؛

(vi) سليڪشن بورڊ؛

(vii) فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي؛

(viii) افيليئيشن ڪميٽي؛ ۽

(ix) اهڙيون ٻيون اختياريون، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

12. (1) عام نظرداري ۽ يونيورسٽي جي معاملن جو ضابطو ۽

بورڊ آف گورنرس
Board of

ان جي پاليسيز جوڙڻ جو اختيار بورڊ وٽ هوندو، جيڪو

هيٺين تي مشتمل هوندو:

- (a) وائيس چانسلر؛
 - (b) سنڌ هاءِ ڪورٽ جو چيف جسٽس يا سندس طرفان نامزد ڪيل هاءِ ڪورٽ جو جج؛
 - (c) تعليم کاتي، حڪومت سنڌ جو سيڪريٽري؛
 - (d) چانسلر طرفان وائيس چانسلر سان مشاورت بعد نامزد ڪيل هڪ ڊين؛
 - (e) چيئرمين، يونيورسٽي گرانٽس ڪميشن، يا ان طرفان نامزد ڪيل ڪميشن جو ڪل وقتي ميمبر؛
 - (f) چيمبرس آف ڪامرس ۽ انڊسٽريز ڪراچي جو صدر؛
 - (g) چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي ٿي ناليوارا ماڻهو نامزد ڪيا ويندا؛
 - (h) چانسلر طرفان ايسوسيئيشن جي سفارش تي ٿي بهترين ميرٽ رڪنڊر ماڻهو نامزد ڪيا ويندا؛
- (2) نامزد ڪيل ميمبر ٽن سالن جي مدي لاءِ عهدو رکندو ۽ ان جو مدو پورو ٿيڻ تي ٻيهر نامزدگي لاءِ اهل هوندو.
- (3) نامزد ڪيل ميمبر جو عهدو خالي ٿي ويندو جيڪڏهن اهو استعيفيٰ ڏئي ٿو يا بنا جوڳو سبب ڄاڻائڻ يا موڪل جي درخواست کانسواءِ بورڊ جي لڳاتار ٽن گڏجاڻين مان غير حاضر رهي ٿو يا سندس نامزدگي کيس نامزد ڪندڙ اختياردار طرفان تبديل ڪئي وڃي ٿي.
- (4) ميمبر جي عارضي آسامي اثارتي طرفان نامزد ڪيل شخص طرفان پري ويندي، جيڪو ميمبر نامزد ڪيو ويو آهي، ان جي آسامي پري ويندي.
- (5) وائيس چانسلر بورڊ جي چيئرمين طور ڪم ڪندو.

- (6) رجسٽرار بورڊ جي سيڪريٽري طور ڪم ڪندو.
- (7) بورڊ جو ڪو قدم يا ڪارروائي بورڊ ۾ آسامي يا بورڊ جي جوڙجڪ ۾ ڪنهن نقص جي صورت ۾ غير موثر نه هوندو.
13. (1) خاص طور تي ۽ دفعو 12 جي ذيلي دفعو (1) جي گنجائشن جي عام حيثيت سان تضاد ڪانسواءِ، بورڊ هيٺين ريت اختيار ۽ ڪم سرانجام ڏيندي:
- (a) يونيورسٽي جي ملڪيت، فنڊس، اثاثن ۽ وسيلن کي رکڻ، ضابطو رکڻ ۽ انتظام ڪرڻ؛
- (b) يونيورسٽي طرفان منقول ۽ غير منقول ملڪيت جي منتقلي ڪرڻ ۽ منتقلي قبول ڪرڻ؛
- (c) ڪاليج يا ادارو ضم ڪرڻ يا ڌار ڪرڻ؛
- (d) فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي مشوري سان سالياني بجيٽ ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ ڪاٺڻ تي غور ڪرڻ ۽ منظوري ڏيڻ ۽ رهنمائي ڪرڻ يا مالي معاملن سان رولز آف بزنس ۾ رهنمائي ڪرڻ؛
- (e) يونيورسٽي جي طرفان ٽيڪا منظور ڪرڻ، مڪمل ڪرڻ، تبديل ڪرڻ يا رد ڪرڻ؛
- (f) يونيورسٽي جي مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ اسڪيمون شروع ڪرڻ ۽ منظوري ڏيڻ؛
- (g) طريقو طئي ڪرڻ ۽ قبضي کي بهتر ڪرڻ ۽ يونيورسٽي جي عام مهر استعمال ڪرڻ؛
- (h) پروفيشنل ريسرچ، ايڊمنسٽريٽو پوسٽ ۽ اهڙيون ٻيون پوسٽس پيدا ڪرڻ جيڪي يونيورسٽي جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ گهربل هجن، اهڙيون پوسٽس ملتوي ڪرڻ يا ختم ڪرڻ؛

(i) سليڪش بورڊ جي سفارشن تي استاد، محقق ۽ عملدار مقرر ڪرڻ؛

(j) بيان ڪيل جاچ ۽ دفاع جي طريقيڪار کانپوءِ يونيورسٽي ملازمن کي سسپينڊ ڪرڻ، سزا ڏيڻ يا نوڪري مان برطرف ڪرڻ، جن کي مقرر ڪرڻ جو ان کي اختيار آهي؛

(k) چانسلر کي پيش ڪرائڻ لاءِ قانون تجويز ڪرڻ؛
(l) مخصوص باڊيز جي سفارشن تي ضابطا ۽ قاعدا منظور ڪرڻ؛ ۽

(m) يونيورسٽي سان لاڳاپيل ٻين سمورن معاملن کي طئي ڪرڻ، هلائڻ ۽ انتظام ڪرڻ ۽ ان کان آخر ۾ سمورا ضروري اختيار استعمال ڪرڻ جيڪي خاص طور تي هن ايڪٽ، قانون، ضابطن يا قاعدن ۾ بيان ناهن ڪيا ويا.

(2) بورڊ پنهنجا ڪي به اختيار ڪنهن اثارتي يا عملدارن يا ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي حوالي ڪري سگهي ٿو.

بورڊ جي گڏجاڻي
Meeting of the
Board

14. (1) بورڊ سال ۾ گهٽ ۾ گهٽ ٻه ڀيرا گڏجاڻي ڪندو. اهڙين تاريخن تي جيڪي وائيس چانسلر طرفان طئي ڪيون وينديون؛

بشرطيڪ هڪ خاص گڏجاڻي ڪنهن به وقت چانسلر جي هدايت تي ڪوٺائي سگهجي ٿي يا بورڊ جي ميمبرن جي درخواست تي جيڪي ڇهن کان گهٽ نه هجن، ضروري نوعيت جو معاملو سمجهي.

(2) خاص گڏجاڻيءَ کان واضح ڏهن ڏينهن کان گهٽ نه هجن، نوٽيس بورڊ جي ميمبرن کي ڏنو ويندو ۽ گڏجاڻيءَ جي ايجنڊا منع ڪئي ويندي ان معاملي لاءِ جنهن لاءِ خاص

گذڄائي ڪونائي وئي آهي.

(3) بورڊ جي گذڄائيءَ لاءِ ڪورم سڀ ميمبرن جي اڌ برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.

(4) بورڊ جا فيصلا موجود ميمبرن جي اڪثريت جي بنياد تي ۽ ووٽنگ ذريعي ڪيا ويندا ۽ جيڪڏهن ميمبر هڪ جيترا ورهائجي وڃن ته بورڊ جي چيئرمين کي هڪ ڪاسٽنگ ووٽ حاصل هوندو جيڪو استعمال ڪندو.

15. (1) اڪيڊمڪ ڪائونسل هيٺين تي مشتمل هوندي:

(a) وائيس چانسلر جيڪو چيئرمين هوندو؛

(b) ڊينس؛

(c) ڊائريڪٽرس؛

(d) ٽيچنگ ڊپارٽمينٽس جو چيئرمين؛

(e) پروفيسرس امپريٽس سميت يونيورسٽي جا پروفيسرس؛

(f) پرنسپال؛

(g) رجسٽرار جيڪو سيڪريٽري هوندو؛

(h) لائبريرين؛

(i) امتحانن جو ڪنٽرولر؛

(j) بورڊ طرفان نامزد ڪيل ٻه ناميارا عالم ۽

(k) ٻه ناميارا ماڻهو جيڪي چانسلر طرفان نامزد ڪيا ويندا.

(2) نامزد ڪيل ميمبر ٽن سال جي عرصي تائين عهدو رکي سگهندا ۽ ٻيهر نامزد ٿيڻ جي لاءِ اهل هوندا.

(3) نامزد ڪيل ميمبر جو عهدو خالي ٿي ويندو جيڪڏهن اهو استعيفيٰ ڏئي ٿو يا ڪائونسل جي لڳاتار ٽن گذڄائين ۾ بنا جوڳو جواز ڄاڻائڻ يا غير حاضر جي موڪل ڪانسواءِ غير

حاضر رهي ٿو يا سندس نامزدگي نامزد ڪندڙ اختياري طرفان تبديل ڪئي وڃي ٿي.

(4) ڪائونسل جي گڏجاڻي جو ڪورم سمورن ميمبرن جي هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر سمجهي ويندي.

16.(1) اڪيڊمڪ ڪائونسل يونيورسٽي جي اعليٰ ترين اڪيڊمڪ باڊي هوندي، ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن موجب، ان کي هدايت، تحقيق ۽ امتحانن جي خاص معيارن موجب رکڻ، ۽ هلائڻ ۽ يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ لائيف کي هٿي وٺرائڻ جو اختيار حاصل هوندو.

(2) خاص طور تي ۽ مٿي ڄاڻايل گنجائشن جي عام حيثيت سان تضاد کانسواءِ، ڪائونسل کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) بورڊ کي اڪيڊمڪ معاملن ۾ صلاح ڏيڻ؛

(b) شاگردن جي پڙهائي ۽ امتحانن جي ڪورسز ۾ داخلا ڏيڻ؛

(c) بورڊ کي فيڪلٽيز ٽيچنگ ڊپارٽمينٽس، ادارن ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ ۽ تنظيم سازي لاءِ اسڪيمون آڇڻ؛

(d) يونيورسٽي ۽ پڙهائي ۽ تحقيق جي پلاننگ ۽ ڊولپمينٽ لاءِ آڇڻ تي غور ڪرڻ ۽ جوڙڻ؛

(e) بورڊ آف فيڪلٽيز ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارشن تي ضابطا جوڙڻ، جنهن ۾ پڙهائي جا ڪورسز ۽ سمورن يونيورسٽي امتحانن لاءِ سيلابس هوندو، بشرطيڪ جيڪڏهن بورڊس آف فيڪلٽيز ۽ بورڊس آف اسٽڊيز جون

سفارشون ڄاڻايل تاريخ تائين وصول نه ٿيون ٿين،
ڪائونسل، بورڊ جي منظوري سان، ايندڙ سال لاءِ پڙهائي جا
ڪورس جاري رکندي جيڪي اڳواٽ امتحانن لاءِ بيان
ڪيا ويا آهن.

(f) ٻين يونيورسٽيز ۽ امتحاني باڊيز جي امتحانن کي
يونيورسٽي جي امتحانن برابر توثيق ڪرڻ؛

(g) بورڊ کي جمع ڪرڻ لاءِ ضابطا جوڙڻ؛

(h) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب اختيارين ۾ ميمبر
مقرر ڪرڻ ۽ اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾
بيان ڪيا ويا هجن؛

ٻين اختيارين جي
جوڙجڪ، ڪم ۽
اختيار

Constitution,
functions and
powers of other
Authorities

اختيارين
ڪميٽي جي مقرري

Appointment of
Committee by the
Authorities

17. اختيارين جا ڪم ۽ اختيار جوڙڻ جن لاءِ ڪي
مخصوص گنجائشون نه هونديون يا هن ايڪٽ ۾ ڪا غير
موزون گنجائش نه ناهي ويندي، ايڪٽ ايهڙيءَ ريت هوندو
جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

18. بورڊ، اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽ ٻيون اختياريون اهڙيون
استينڊنگ، اسپيشل يا ايڊوائيزري ڪميٽيون مقرر ڪري
سگهن ٿيون جيئن اهي انهن جي ڪارڪردگيءَ جي بهتريءَ
لاءِ فائديمند سمجهن.

باب V_

قانون، ضابطا ۽ قاعدا

19. (1) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب، سمورن يا هيٺين
مان ڪنهن به معاملي کي هلائڻ لاءِ قانون جوڙي سگهجن ٿا،

قانون
States

يعني:

(a) يونيورسٽي جي ملازمن جي ملازمت جا شرط ۽ ضابطا جوڙڻ، بشمول پي اسڪيل، پينشن جي جوڙجڪ، انشورنس، گريجوئيٽي، پروويڊنٽ فنڊ، بينيولينٽ فنڊ ۽ ٻين لاڳاپيل فائدين جي؛

(b) استادن، محققن ۽ عملدارن جي ڪانٽريڪٽ تي مقرر ٿيل جا شرطون ۽ ضابطا؛

(c) فيڪلٽيز ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ ۽ ٻين اڪيڊمڪ يونٽس ۽ ڊويزن جو قيام؛

(d) عملدارن ۽ استادن جا اختيار ۽ ذميداريون؛

(e) شرط جن تحت يونيورسٽي ٻين پبلڪ يا پرائيوٽ آرگنائيزيشنز سان هدايتن، تحقيق ۽ ٻين اسڪالري ايڪٽوٽيز جي انتظامن ۾ داخل ٿي سگهي ٿي؛

(f) پروفيسرز امپريٽس جي مقرري ۽ اعزازي ڊگري ڏيڻ جا شرط؛

(g) يونيورسٽي جي ملازمن جي صلاحيت ۽ نظم و ضبط؛

(h) يونيورسٽي جون ملڪيتون ۽ سيڙپڪاري حاصل ڪرڻ ۽ انتظام ڪرڻ؛ ۽

(i) هن ايڪٽ تحت ٻيا سمورا معاملو جيڪي قانونن موجب بيان ڪرڻ يا هلائڻ آهن.

(2) قانونن جو ڊرافٽ بورڊ طرفان چانسلر جي منظوري لاءِ پيش ڪيو ويندو.

(3) چانسلر جي منظوري لاءِ اماڻيل قانونن کي قبول ڪرڻ، يا انهن کي بورڊ ڏانهن نظرثاني لاءِ واپس اماڻڻ جو اختيار هوندو.

(4) ڪو به قانون موثر نه هوندو جيستائين چانسلر طرفان منظور نه ڪيو وڃي.

20. (1) هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانون موجب هيٺين سمورن يا انهن مان ڪن معاملن لاءِ ضابطا جوڙيا ويندا، يعني:

(a) پڙهائي ۽ تحقيق جون اسڪيمون، بشمول ڪورسز جي عرصي، مضمونن جي انگ يا امتحانن لاءِ پيپرز جي؛

(b) ڊگري، ڊپلوماز ۽ سرٽيفڪيٽس ڏانهن وٺي ويندڙ پڙهائي ۽ تحقيقي پروگرامن جا نصاب ۽ ڪورسز؛

(c) امتحان منعقد ڪرڻ ۽ انهن جي نظرداري، ايگزيمينرس جي مقرري، چنڊ چارٽ، نتيجا ڪڍڻ ۽ انهن کي پڌرو ڪرڻ؛

(d) مختلف ڪورسز امتحانن ۽ هاسٽلس ۾ داخلا لاءِ فيس طئي ڪرڻ ۽ اوڳاڙي؛

(e) شاگردن ۾ نظم و ضبط پيدا ڪرڻ ۽ انهن جي ڀلائي جون اسڪيمون جوڙڻ؛

(f) فيلو شپس، اسڪالر شپس، انعام ميڊلز اعزازيه ڏيڻ ۽ شاگردن ۽ تحقيقي عالمن جي ٻي مالي مدد ڪرڻ؛

(g) ڪانوڪيشن منعقد ڪرڻ ۽ اڪيڊمڪ ڪاسٽيومز جي بيهڪ؛

(h) شاگردن جي رهائش جون شرطون؛

(i) لائبريري جو استعمال؛ ۽

(j) ٻيا سمورا تعليمي معاملن جيڪي هن ايڪٽ، يا قانونن ذريعي يا ضابطن موجب بيان ٿيڻا آهن.

(2) بورڊ کي ان کي فراهم ڪيل ضابطن کي منظور ڪرڻ يا انهن کي اڪيڊمڪ ڪائونسل ڏانهن نظرثاني لاءِ واپس

اماڻڻ جو اختيار حاصل هوندو.

(3) ڪوبه ضابطو تيستائين موثر نه هوندو جيستائين ان جي بورڊ طرفان منظوري نه ڏني وڃي.

21. (1) اختيارين ۽ يونيورسٽي جون ٻيون باڊيز هن ايڪٽ، اسٽيٽيوٽس ۽ ضابطن موجب انهن جي ڪاروهنوار ۽ گڏجاڻين جي وقت ۽ هنڌ ۽ لاڳاپيل معاملن لاءِ قاعدا جوڙي سگهن ٿيون.

(2) بورڊ يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي بابت قاعدا جوڙي سگهي ٿو جيڪي هن ايڪٽ تحت، خاص طور تي قانونن ۽ ضابطن ۾ بيان نه ڪيا ويا هجن.

باب VI

يونيورسٽي فنڊ

22. (1) يونيورسٽي کي هڪ فنڊ هوندو جنهن ۾ ان جي فيس، عطين، ٽرسٽس، تحفن، انڊومينٽس، گرانٽس ۽ ٻين سمورن وسيلن کان مليل رقم جمع ڪئي ويندي.

(2) مڪ ۽ اڪثر ڪري يونيورسٽي جو خرچ ان جي ڪمائي ۽ فائونڊيشن طرفان ڪيل مدد ۽ ڪنهن ٻئي وسيلي، بشمول ٻين فائونڊيشنز يونيورسٽيز ۽ فردن جي ۽ اهڙي وسيلي کان حاصل ڪيل رقم ذريعي خرچ هلايو ويندو.

(3) ڪا به مدد، چنڊو يا گرانٽ جيڪا سڌيءَ ريت يا اڻ سڌيءَ ريت ڪا فوري طور يا ان جي نتيجي ۾ يونيورسٽي تي مالي ذميداري وجهي، يا جيڪا وقتي طور پروگرامن کان ٻاهر سرگرمين ۾ شامل هجي اهڙي رقم بورڊ جي اڳواٽ منظوري کان سواءِ قبول نه ڪئي ويندي.

يونيورسٽي فنڊ، آڊٽ ۽
اڪائونٽس
The University
fund, Audit and
Accounts

(4) يونيورسٽيءَ جا اڪائونٽس اهڙيءَ ريت رکيا ويندا جيئن بورڊ طرفان طئي ڪيو ويو هجي ۽ يونيورسٽي جي هر مالي سال پورو ٿيڻ کان چار مهينن اندر انهن جي بورڊ طرفان مقرر ڪيل چارٽرڊ اڪائونٽن طرفان آڊٽ ڪئي ويندي.

(5) اڪائونٽس، آڊيٽر جي رپورٽ سان گڏ، بورڊ کي منظوري لاءِ جمع ڪيا ويندا.

(6) آڊيٽر جي رپورٽ تصديق ڪندي ته آڊيٽر آڊٽ جي معيارن ۽ چارٽرڊ اڪائونٽن آف پاڪستان جي اداري جي تصديق موجب جوڙي آهي.

ملازمت تان رٽائرمينٽ
Retirement from
Services

23. يونيورسٽي جو ڪو ملازم ملازمت تان رٽائر ڪندو:

(i) اهڙي تاريخ تي، جڏهن هن ملازمت جا پنجويهه سال مڪمل ڪيا هجن، ان کانپوءِ اهو پينشن يا ٻين رٽائرمينٽ جي فاعدن لاءِ اهل هوندو، جيئن مجاز اختياري هدايت ڪري؛

بشرطيڪ ڪنهن به ملازم کي تيستائين رٽائر نه ڪيو ويندو جيستائين ان کي اهڙي قدم کڻڻ جي حقيقتن کان آگاهه نه ڪيو وڃي ۽ ان کي ان قدم خلاف سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو نه ڏنو وڃي؛ يا

(ii) جتي مٿي ڄاڻايل شق (i) موجب ڪا هدايت نه ڪئي وئي آهي، ته سٺ سال عمر جي مڪمل ٿيڻ تي.

سبب ڄاڻائڻ جو موقعو
Opportunity to
show cause

24. سواءِ ان جي ته، ڪو عملدار استاد يا يونيورسٽي جو ٻيو ڪو ملازم جيڪو مستقل عهدو رکندو هجي، ان جي رينڪ گهٽائي نه ويندي يا برطرف يا لازمي طور ملازمت مان رٽائر نه ڪيو ويندو، جيستائين ان کي اهڙو قدم کڻڻ خلاف سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.

اپيل ۽ بورڊ طرفان نظرثاني Appeal to and Review by Board	25. (1) جتي يونيورسٽي جي ڪنهن ملازم کي سزا جو حڪم جاري ڪيو ويو آهي (سواءِ وائيس چانسلر جي) يا ان جي ملازمت جي شرطن ۽ ضابطن ۾ ڄاڻايل موجب تبديل ڪيو وڃي يا ان جي نقصان جي ترجماني ڪري، ان کي، جتي حڪم وائيس چانسلر طرفان جاري ڪيو ويو هجي يا ڪنهن ٻئي عملدار يا يونيورسٽي جي استاد طرفان جاري ڪيو ويو هجي، اهڙي حڪم خلاف بورڊ کي اپيل ڪرڻ جو حق حاصل هوندو. جتي حڪم بورڊ طرفان جاري ڪيو ويو هجي، ان کي ان اختيار کي حڪم تي نظرثاني ڪرڻ لاءِ اپلاءِ ڪرڻ جو حق حاصل هوندو.
	(2) نظرثاني لاءِ اپيل وائيس چانسلر کي جمع ڪرائي ويندي، جيڪو ان کي پنهنجي خيالن ۽ ڪيس جي رڪارڊ سان گڏ بورڊ جي سامهون رکندو.
	(3) اپيل ۽ نظرثاني تي ڪو به حڪم جاري نه ڪيو ويندو. جيستائين اپيل ڪندڙ يا درخواست گذار، جيئن معاملو هجي، کي ٻڌڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.
پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پروويڊنٽ ۽ بينيوولينٽ فنڊ Pension, insurance, gratuity, provident and benevolent fund	26. (1) يونيورسٽي ملازمن جي پلاٽي لاءِ ۽ شرطن موجب جيئن بيان ڪيو ويو هجي، اهڙي پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ قائم ڪندي جيئن اها مناسب سمجهي. (2) جتي ڪو پروويڊنٽ فنڊ هن ايڪٽ تحت قائم ڪيو ويو هجي، پروويڊنٽ فنڊس ايڪٽ، 1925 جون گنجائشون اهڙي فنڊ تي لاڳو ٿينديون.
اختيارين جي ميمبرن	27. جڏهن نئين جوڙيل اٿارٽي جو ڪو ميمبر مقرر يا نامزد

جي مدي جي شروعات Commence of term of members of authorities	ڪيو ويو آهي، ان جي ملازمت جا شرط جيئن هن ايڪٽ تحت طئي ڪيا ويا آهن، اهڙي تاريخ کان لاڳو ٿيندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
اختيارين ۾ عارضي آسامين تي ڀرتي Filling of casual vacancies in authorities	28. ڪنهن اثارتي جي مقرر ڪيل يا نامزد ڪيل ميمبرز ۾ ڪنهن عارضي آسامي کي ان شخص يا باڊي طرفان جنهن ان ميمبر کي مقرر يا نامزد ڪيو هو، جيترو جلد ٿي سگهي پريو ويندو، ۽ آسامي تي مقرر ڪيل يا نامزد ڪيل شخص اهڙي اثارتي جو رهيل عرصي لاءِ ميمبر ٿيندو، جنهن شخص جي جاءِ تي اهو اثارتي جو ميمبر ٿيو آهي.
	بشرطيڪ جتي اثارتي ۾ ڪا آسامي هجي، سواءِ بورڊ جي، اها ان سبب جي ڪري پري نه ويندي ته ميمبر ايڪس آفيشوهيو، ۽ آفيس ختم ڪئي وئي هجي، يا تنظيم، ادارو يا ڪا ٻي باڊي، سواءِ يوپورستي جي ختم ڪئي وئي هجي يا ڪم کان روڪي وئي هجي، يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري اها غير فعال ٿي وئي هجي، اهڙي آسامي اهڙيءَ ريت پري ويندي جيئن چانسلر بورڊ جي سفارش تي هدايت ڪري.
اختيارين جي ميمبر بابت تڪرار Disputes about members of authorities	29. (1) جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، ڪنهن اثارتي ۾ نامزد ڪيل يا مقرر ڪيل ڪو شخص ڪنهن اثارتي جو ميمبر نه رهندو، جيترو جلد هن حيثيت خراب ڪئي هجي، جنهن لاءِ اهو نامزد يا مقرر ڪيو ويو هجي.
	(2) جيڪڏهن ڪنهن شخص جي اثارتي جي ميمبر ٿيڻ تي ڪو سوال اٿاريو وڃي ٿو ته معاملو چانسلر چيف جسٽس سنڌ هاءِ ڪورٽ يا هاءِ ڪورٽ جو جج، جيڪو بورڊ جو

اختيارين جي ڪارروائين جي توثيق Validity of proceedings of authorities	ميمبر آهي ۽ چانسلر جو نامزد ڪيل تي ٻڌل ڪميٽي ڏانهن اماڻيو ويندو ۽ ڪميٽي جو فيصلو حتمي هوندو. 30. ڪنهن اٿارٽي جو ڪو قدم ڪارروائي، ٺهراءُ يا فيصلو فقط ڪنهن آسامي يا جوڙجڪ ۾ نقص يا اٿارٽي جي ميمبر جي مقرري ۽ نامزدگي ۾ ڪنهن نقص جي صورت ۾ غير موثر نه هوندو.
پهريون شيڊول First Schedule	31. جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، شيڊول ۾ طئي ڪيل قانون، دفعو 24 تحت جوڙيل قانون سمجهيا ويندا ۽ تيستائين لاڳو رهندا جيستائين ترميم ڪيا وڃن يا هن ايڪٽ تحت جوڙيل نون قانونن سان تبديل ڪيا وڃن.
ڪارروائي تي پابندي Bar of jurisdiction	32. هن ايڪٽ تحت سٺي نيت سان ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي ڪنهن عدالت کي غور هيٺ آڻڻ، ڪارروائي ڪرڻ يا ڪو حڪم جاري ڪرڻ جو اختيار حاصل نه هوندو.
ضمانت Indemnity	33. هن ايڪٽ تحت سٺي نيت سان ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي حڪومت، يونيورسٽي يا ڪنهن اختياري يا حڪومت جي ملازم يا يونيورسٽي يا ڪنهن شخص خلاف ڪو مقدمو يا قانوني ڪارروائي نه ٿيندي
قانون ساز ادارا Constituent institutions	34. جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، علي ڳڙهه انسٽيٽيوٽ آف ٽيڪنالاجي يونيورسٽي سان الحاق ٿيل رهندو ۽ تيستائين اهڙيءَ ئي ريت الحاق ٿيل رهندو جيئن شرطن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

ڊسپلین Discipline	35. یونیورسٽي کي یونیورسٽي ۽ ادارن جي شاگردن جي نظم ضبط تي ڄاڻايل طریقیکار موجب نظرداري ڪرڻ جو اختيار ۽ ضابطو هوندو.
رنڊڪون هٽائڻ Removal of difficulties	36. جيڪڏهن هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ تي ڪنهن اختياري جي جوڙجڪ يا ٻيهر جوڙجڪ ۾ ڪا رنڊڪ پيش اچي يا هن ايڪٽ جي گنجائشن کي لاڳو ٿيڻ ۾ ڪا رنڊڪ پيش اچي، چانسلر اهڙي رنڊڪ کي هٽائڻ لاءِ خاص هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو.
	شيڊول پهريان قانون (ڏسودفعہ 31)
فيڪلٽيز Faculties	1.(1) یونیورسٽي ۾ هيٺيون فيڪلٽيز شامل هونديون: (a) انجنيئرنگ جي فيڪلٽي; (b) ٽيڪنالاجي جي فيڪلٽي; (c) بنيادي لاڳاپيل سائنسز جي فيڪلٽي; (d) هيومنٽيز سوشل سائنسز ۽ اسلامڪ لرننگ جي فيڪلٽي; (e) هيومن سيٽلمينٽس اينڊ انوائرمينٽ; (f) اهڙيون ٻيون فيڪلٽيز جيڪي قانونن ۾ بيان ڪيون ويون هجن. (2) اسلامڪ ايجوڪيشن ۽ پاڪستان اسٽڊيز مسلمان شاگردن لاءِ لازمي هونديون ۽ غير مسلمان شاگرد سمورين فيڪلٽيز ۾ ان سلسلي ۾ ايٿڪس ۽ پاڪستان اسٽڊيز جو مضمون کڻي سگهندا. (3) هر فيڪلٽي ۾ اهڙا ادارا، تدريسي شعبا، مرڪز يا ٻيا

پڙهائي يا تحقيق جا يونٽ شامل هوندا، جيئن قانونن ۾ بيان
ڪيو ويو هجي.

2. (1) هر فيڪلٽي جو هڪ بورڊ هوندو، جيڪو هيٺين تي
مشمول هوندو:

(a) دين؛

(b) پروفيسرس، ايسوسيئيٽ پروفيسرس ۽ فيڪلٽي ۾
شامل ٽيچنگ ڊپارٽمينٽس جا چيئرمين؛

(c) فيڪلٽي ۾ شامل هر بورڊ آف اسٽڊيز جو هڪ ميمبر،
لاڳاپيل بورڊ آف اسٽڊيز طرفان نامزد ڪيو ويندو ۽

(d) ٽي استاد اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان انهن جي مضمون
۾ خاص ڄاڻ جي بنياد تي نامزد ڪيا ويندا، جيڪي
جيتوڻيڪ فيڪلٽي حوالي نه ڪيا ويندا، انهن کي
اڪيڊمڪ ڪائونسل جي خيال ۾، فيڪلٽي حوالي ڪيل
مضمونن تي خاص ذميواري هوندي.

(2) ذيلي دفعو (1) جي شقن (c) ۽ (d) ۾ ڄاڻايل ميمبرس ٽن
سالن لاءِ عهدو رکندا.

(3) فيڪلٽي جي بورڊ جي گڏجاڻي جو ڪورمان جي ڪل
ميمبرن جي اڌ برابر هوندو، جيڪو هڪ جي نسبت سان
ڳڻيو ويندو.

(4) هر فيڪلٽي جو بورڊ اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽ بورڊ جي
عام ضابطن موجب، اختيار رکندو.

(a) فيڪلٽي کي سونپيل مضمونن جي پڙهائي ۽ تحقيق
بابت ڪوآرڊينيت ڪرڻ؛

(b) فيڪلٽي ۾ شامل بورڊ آف اسٽڊيز طرفان تجويز ڪيل
ڪورسز ۽ نصاب جي ڇنڊ ڇاڻ ڪرڻ ۽ انهن کي پنهنجي

مشاهدي سان گڏ اڪيڊمڪ ڪائونسل ڏانهن اماڻجڻ.

(c) فيڪلٽي ۾ شامل بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارش جي ڇنڊ ڇاڻ ڪرڻ، پيپر سيٽرز ۽ ايگزيمينرس جي مقرري تي، سواءِ ريسرچ ۽ ڊگري ممتحن جي جيڪي وائيس چانسلر هوندو ۽

(d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

ڊينس
Deans

3.(1) هر فيڪلٽي جو ڊين هوندو جيڪو بورڊ آف فيڪلٽي جو چيئرمين هوندو ۽ چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي فيڪلٽي ۾ سڀ کان سينئر ٽن پروفيسرن منجهان نامزد ڪيو ويندو.

(2) ڊين ٽن سالن لاءِ عهدو رکندو.

(3) ڊين فيڪلٽي ۾ ايندڙ ڪورسز جي ڊگريز ۾ سواءِ اعزازي ڊگريز جي، داخلا لاءِ اميدوار پيش ڪندو.

(4) ڊين اهڙا ٻيا اختيار استعمال ڪندو ۽ اهڙيون ٻيون ذميواريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

تدريسي شعبو
Teaching
Department

4.(1) هر مضمون يا لاڳاپيل مضمونن جي گروپ لاءِ هڪ ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ هوندو جيئن منظور ڪيو ويو هجي ۽ هر ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ جو هڪ چيئرمين سربراھ هوندو.

(2) ڊپارٽمينٽ جو چيئرمين بورڊ طرفان ڊپارٽمينٽ جي سينئر استادن منجهان مقرر ڪيو ويندو.

(3) ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ جو چيئرمين هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب ڊپارٽمينٽ جي ڪم جو منصوبو جوڙيندو انتظام ڪندو ۽ نظرداري ڪندو ۽ پنهنجي ڊپارٽمينٽ ۾ ڪيل ڪم بابت فيڪلٽي جي ڊين کي جوابده هوندو.

بورڊ آف اسٽڊيز

5.(1) هر مضمون يا مضمونن لاءِ هڪ ڌار بورڊ آف اسٽڊيز

هوندو جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

(2) هر بورڊ آف اسٽڊيز مشتمل هوندو:

(a) لاڳاپيل ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ جو چيئرمين;

(b) لاڳاپيل ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ ۾ سمورا پروفيسر ۽ ايسوسيئيٽ پروفيسر;

(c) ٻه يونيورسٽي جا استادن، سواءِ پروفيسرز يا ايسوسيئيٽ پروفيسرز جي اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر ڪيا ويندا.

(d) ٽي ماهر، سواءِ يونيورسٽي جي استادن جي، وائيس چانسلر طرفان مقرر ڪيا ويندا.

(3) سواءِ اڪس آفيسو ميمبرز جي بورڊ آف اسٽڊيز جي ميمبرز جي آفيس جو مدو ٽي سال هوندو.

(4) بورڊ آف اسٽڊيز جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ميمبرز جي ڪل انگ جي اڌ برابر هوندو، جنهن جي نسبت هڪ برابر هوندي.

(5) لاڳاپيل يونيورسٽي ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ جو چيئرمين بورڊ آف اسٽڊيز جو چيئرمين ۽ ڪنوينر هوندو.

(6) بورڊ آف اسٽڊيز جا ڪم هن ريت هوندا:

(a) اختيارين کي لاڳاپيل مضمونن ۾ هدايتن، تحقيق ۽ امتحانن سان لاڳاپيل سمورن معاملن بابت صلاح ڏيڻ؛

(b) مضمون يا لاڳاپيل مضمون ۾ سمورين ڊگريز ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽ ڪورسز لاءِ ڪورس ۽ نصاب تجويز ڪرڻ؛

(c) لاڳاپيل مضمونن ۾ پيپرس سيٽرس ۽ ايگزيمينرس جي نالن جو پينل تجويز ڪرڻ؛

(d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو

ويوهجي.

6. (1) هڪ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق جو بورڊ هوندو. جيڪو مشتمل هوندو:

- (a) وائيس چانسلر، جيڪو چيئرمين هوندو.
- (b) ڊينس؛
- (c) ٽي يونيورسٽي جا پروفيسرز سواءِ ڊينس جي، بورڊ آف گورنرس طرفان نامزد ڪيا ويندا؛
- (d) ٽي يونيورسٽي استاد، جن کي تحقيق جو اهليت ۽ تجربو هجي، اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر ڪيا ويندا؛ ۽
- (e) پروفيسرس اميريتس.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرس ڪانسواءِ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جي ميمبرز جي آفيس جو مدو ٽي سال هوندو.

(3) اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرز جي انگ جي اڌ برابر هوندو. جنهن جي نسبت هڪ برابر هوندي.

(4) اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جا ڪم هيٺين ريت هوندا:

- (a) يونيورسٽي ۾ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق کي هٿي وٺرائڻ سان لاڳاپيل سمورن معاملن تي اختيارين کي صلاح ڏيڻ؛
- (b) تحقيقي ڊگريون ڏيڻ سان لاڳاپيل ضابطا تجويز ڪرڻ؛
- (c) تحقيق جي شاگردن کي انهن جي تحقيق جي ٿيسز جو مضمون طئي ڪرڻ لاءِ سپر وائيزر مقرر ڪرڻ؛
- (d) تحقيقي امتحانن لاءِ ان سلسلي ۾ بورڊ آف اسٽڊيز جي تجويزن تي غور ڪرڻ کانپوءِ پيپر سيٽرز ۽ ايگزيمينرس جي نالن جو پينل تجويز ڪرڻ؛ ۽

(e) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

7. (1) هڪ سليڪشن بورڊ هوندو جيئن هيٺين تي مشتمل هوندو:

(a) وائيس چانسلر جيڪو چيئرمين هوندو.
(b) بورڊ جو هڪ ميمبر ۽ بورڊ طرفان ٻه ناليوارا ماڻهو نامزد ڪيا ويندا؛ بشرطيڪ انهن مان ڪو به يونيورسٽي جو ملازم نه هوندو.

(c) لاڳاپيل فيڪلٽي جو ڊين؛
(d) لاڳاپيل ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ جو چيئرمين؛
(e) ايسوسيئيشن طرفان نامزد ڪيل هڪ شخص.
(2) ايڪس آفيسو ميمبرس ڪانسوا ۽ سليڪشن بورڊ جي ميمبرز جي آفيس جو مدو ٽي سال هوندو.
(3) سليڪشن بورڊ جو ڪورم چار ميمبر هوندو.

(4) سليڪشن بورڊ جو ڪو به ميمبر جيڪو جنهن آسامي تي مقرري لاءِ اميدوار آهي، اهو سليڪشن بورڊ جي ڪارروائي ۾ حصو نه وٺي سگهندو.

(5) پروفيسرس ۽ ايسوسيئيٽ پروفيسرس جي عهدن تي اميدوارن جي چونڊ ۾ سليڪشن بورڊ ٽن ماهرن کي مقرر ڪندو يا انهن سان مشورو ڪندو ۽ ٻين ٽيچنگ پوسٽس تي اميدوار چونڊڻ ۾ لاڳاپيل مضمون ۾ ٻه ماهر وائيس چانسلر طرفان نامزد ڪيا ويندا، سليڪشن بورڊ جي سفارش تي بورڊ طرفان منظور ڪيل هر مضمون جي ماهرن جي فهرست منجهان ۽ وقت به وقت نظر ثاني ڪئي ويندي.

8. (1) سليڪشن بورڊ اشتهار جي نتيجي ۾ سمورين سليڪشن، پروموشن

بورڊ لاءِ ڪم
Functions for the
Selection,
Promotion Board

ٽيچنگ ۽ پين آسامين تي وصول ٿيندڙ درخواستن تي غور ڪندو ۽ اهڙين آسامين تي موزون اميدوارن جا نالا مقرر ڪري لاءِ بورڊ کي تجويز ڪندو.

(2) سليڪشن بورڊ موزون ڪيس ۾ سبب رڪارڊ ڪرڻ لاءِ بورڊ کي اعليٰ شروعاتي ادائگي جي گرانٽ جي سفارش ڪري سگهي ٿو.

(3) سليڪشن بورڊ اعليٰ تعليمي يافته شخص کي يونيورسٽي ۾ عهدي تي مقرر ڪرڻ لاءِ شرطن ۽ ضابطن موجب بورڊ کي سفارش ڪري سگهي ٿو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(4) سليڪشن بورڊ يونيورسٽي جي سمورن عملدارن جي ترقي جا سمورا ڪيس غور هيٺ آڻيندو ۽ موزون اميدوارن جا اهڙين ترقي لاءِ نالا بورڊ کي اماڻيندو.

(5) سليڪشن بورڊ ۽ بورڊ جي راءِ ۾ فرق جو مسئلو حل نه ٿيڻ تي، معاملو چانسلر ڏانهن اماڻيو ويندو، جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

فنانس ۽ پلاننگ
ڪميٽي
The Finance and
Planning
Committee

9. (1) هڪ فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي هوندي، جيڪا هيٺين تي مشتمل هوندي:

- (a) وائيس چانسلر، جيڪو چيئرمين هوندو؛
- (b) ايسوسيئيشن جا ٻه نامزد ڪيل؛
- (c) بورڊ جو هڪ نامزد ڪيل؛
- (d) فنانس ۽ پلاننگ جي ميدان ۾ ماهر ٻه ڄڻا چانسلر طرفان نامزد ڪيا ويندا؛
- (e) هڪ ڊين چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي نامزد ڪيو ويندو ۽

	(f) يونيورسٽي جو ڊائريڪٽر فنانس ميمبر/سيڪريٽري هوندو.
	(2) فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم چار ميمبرس هوندو.
فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جا ڪم	10. فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت هوندا:
Functions of the Finance and Planning Committee	(a) سالياني اڪائونٽ اسٽيٽ مينٽ تي غور ڪرڻ ۽ سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ ڪاٺڻ تي غور ڪرڻ ۽ بورڊ کي ان سلسلي ۾ صلاح ڏيڻ؛
	(b) يونيورسٽي جي مالي بيهڪ جو سلسليوار جائزو وٺڻ؛
	(c) بورڊ کي پلاننگ، ڊولپمينٽ، فنانس انويسٽمينٽ ۽ يونيورسٽي جي اڪائونس سان لاڳاپيل سمورن معاملن تي صلاح ڏيڻ؛
	(d) ٿوري مدي ۽ ڊگهي مدي وارا ترقياتي منصوبا تيار ڪرڻ؛
	(e) اسٽاف ۽ ريسورس ڊولپمينٽ منصوبا تيار ڪرڻ؛
	(f) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ، جيڪي قانونن ۾ بيان ڪيل هجن.
الحاق ڪميٽي	11. هڪ افيليئيشن ڪميٽي هوندي، جيڪا هيٺين تي مشتمل هوندي:
Affiliation Committee	(a) وائيس چانسلر، جيڪو چيئرمين هوندو؛
	(b) بورڊ جو هڪ ميمبر جيڪو بورڊ طرفان نامزد ڪيو ويندو؛
	(c) ٻه پروفيسر اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان نامزد ڪيا ويندا؛
	(2) ايڪس آفيشو ميمبرن کانسواءِ ڪميٽي جي ميمبرن جي آفيس جو مدو ٻه سال هوندو.

(3) افيليئيشن ڪميٽي ماهر مقرر ڪندي، جيڪي تن کان وڌيڪ نه هوندا.

(4) افيليئيشن ڪميٽي جي گڏجاڻي يا جاچ جو ڪورم تي ميمبر هوندو.

(5) يونيورسٽي جو هڪ عملدار وائيس چانسلر طرفان ڪميٽي جي سيڪريٽري طور مقرر ڪيو ويندو.

نوٽ:- ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.